

۱۴۸

۱۴۸

۱
۱
۲۳

برداشت مسلمانان از عدالت

www.ketab.ir

Majid Khadduri

خدوری، مجید، ۱۹۰۹-۲۰۰۷م.
برداشت مسلمانان از عدالت / مجید خدوری؛ ترجمه مصطفی یونسی، صمد ظهیری.-
قم: دانشگاه مفید، ۱۳۹۴.
۳۶۸ص.
بها: ۲۳۰۰۰ ریال

ISBN: 978-964-8092-62-2

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیآ (فهرست نویسی پیش از انتشار)

The Islamic Conception of Justice

عنوان اصلی:

به ضمیمه «حقوق بشر در اسلام» که در انتهای کتاب آمده است.

واژه نامه: ص [۳۴۱] - ۳۴۴.

کتابنامه: ص [۳۴۷] - ۳۵۶.

نمایه:

چاپ اول.

۱. عدالت (اسلام). ۲. عدالت اجتماعی (اسلام). ۳. عدل الهی. ۴. حقوق بشر (اسلام).

الف. یونسی، مصطفی، -، مترجم همکار. ب. ظهیری، صمد، -، مترجم همکار. ج. دانشگاه مفید.

د. عنوان. ه. عنوان: حقوق بشر در اسلام. و. عنوان: عدالت.

کنگره:

BP ۲۳۰/۱۲ / خ ۴ ب ۱۳۹۴

۲۹۷/۴۸۳۴

۲۸۰۸-۹۴-ن

دیویی:

کتابخانه ملی ایران:

برداشت مسلمانان از عدالت

مجید خذوری

مصطفی یونسی

(عضو هیات علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه تربیت مدرس)

صمد ظهیری

(عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور آذربایجان شرقی)

این اثر ترجمه‌ای است از:

The Islamic Conception of Justice

Majid Khadduri

Foreword by R.K.Ramazani

Johns Hopkins University Press, 2001

مجید خذوری

مصطفی یونسی صمد ظهیری

برداشت مسلمانان از عدالت

- ناشر: انتشارات دانشگاه مفید • ویراستار: مهدی خزایی • طراح جلد: حسین خزایی • صفحه‌آرا: مهدی پاشازاده
- تاریخ نشر: بهار ۱۳۹۴ • نوبت چاپ: اول • چاپ: گوردی • شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۹۲-۶۲-۲ • قیمت: ۲۳۰۰۰۰ ریال

قم - انتهای بلوار شهید صدوقی - دانشگاه مفید

تلفن: ۲۲۶۰۲۲۶ / ۲۲۹۰۵۴۸۸ / نمابر: ۲۲۹۳۵۱۷۷ / صندوق پستی: ۳۶۱۱-۳۷۱۸۵

entesharat@mofidu.ac.ir

تهران - خیابان حافظ جنوبی - خیابان کامران صالح - کوچه حسن شاطری - پلاک ۶ - دفتر دانشگاه مفید

تلفن: ۰۲۱۶۶۷۱۰۷۳۵ / نمابر: ۰۲۱۶۶۷۱۰۷۳۴

فهرست مطالب

۹		مقدمه ناشر
۱۱		پیشگفتار
۱۵		پیش درآمد

فصل اول

مقدمه / ۱۹

۲۲		۱. منابع عدالت
۲۶		۲. معنای لغوی عدالت
۳۱		۳. ایده عدالت در قرآن و سنت
۳۵		۴. دامنه و روش این کتاب

فصل دوم

عدالت سیاسی / ۳۷

۳۹		۱. عدالت الهی به مثابه تجلی اراده الهی
۴۸		۲. اعتقاد خوارج راجع به عدالت سیاسی

۳. عدالت بر اساس آموزه‌های جبر و اختیار ۵۲
۴. عدالت سیاسی بر مبنای آموزه تعلیق حکم ۵۸
۵. عدالت سیاسی به مثابه راستی و درستی ۶۱
۶. عدالت سیاسی به مثابه کیفر و عقاب ۶۹

فصل سوم

عدالت کلامی / ۷۵

۱. عدالت به مثابه تجلی عقل ۷۷
۲. عدالت به مثابه مظهر اراده خداوند ۹۲
۳. عدالت به مثابه جلوه تلاش انسان: آموزه کسب ۹۹
۴. آموزه‌های غیر متعارف در باب عدالت ۱۰۶
۵. عدالت نمود زیبایی و محبت خداوند ۱۱۴

فصل چهارم

عدالت فلسفی / ۱۲۵

۱. عدالت عقلانی به مثابه هماهنگی بین عدالت الهی و طبیعی ۱۲۶
۲. عدالت عقلانی به مثابه عدالت ایده‌آل ۱۳۲
۳. عدالت عقلانی به مثابه جلوه قرارداد اجتماعی ۱۳۸
۴. عدالت عقلانی به مثابه عدالت طبیعی ۱۴۴

فصل پنجم

عدالت اخلاقی / ۱۶۱

۱. عدالت اخلاقی و آموزه‌های اختیار و جبر ۱۶۲
۲. عدالت اخلاقی به مثابه جلوه فضائل الهی ۱۶۶
۳. عدالت اخلاقی جلوه بالاترین فضایل انسانی ۱۷۳
۴. عدالت اخلاقی به مثابه اخلاقی کردن عدالت ۱۸۷

فصل ششم

عدالت شرعی / ۱۹۹

۱. عدالت ذاتی ۲۰۱
۲. عدالت رویه‌ای ۲۱۱
۳. تفاوت عدالت ماهوی و رویه‌ای ۲۱۷
۴. انصاف و رویه قضایی ۲۲۵
۵. بازگشت و نگاه به گذشته ۲۳۰

فصل هفتم

عدالت میان ملل / ۲۳۳

۱. عدالت و نظم عمومی اسلامی ۲۳۵
۲. جهاد به مثابه جنگ عادلانه ۲۳۷
۳. صلح و جنگ عادلانه در نظم عمومی اسلامی ۲۴۱
۴. جهاد به مثابه جنگ تدافعی ۲۴۳
۵. جنگ عادلانه و جنگ غیر مذهبی ۲۴۵

فصل هشتم

عدالت اجتماعی / ۲۴۹

۱. عدالت اجتماعی و نظم اجتماعی اسلامی ۲۵۰
۲. عدالت اجتماعی و مفاهیم حقوق سیاسی و مصلحت عمومی ۲۵۴
۳. مفهوم عدالت اجتماعی در آراء ابن خلدون ۲۶۱
۴. عدالت اجتماعی در آراء ابن‌الزرق ۲۷۱

فصل نهم

تحول مفهوم عدالت در شرایط مدرن / ۲۷۵

۱. باز بینی در میزان عدالت الهی ۲۸۰
۲. باز بینی عدالت سیاسی ۲۸۸

۲۹۳	۳. مناقشه بر سر عدالتِ حقوقی.....
۳۰۸	۴. بحث در باب عدالت اجتماعی.....
۳۱۸	۵. تاکید بر عدالت و حیانی / قرآنی.....
۳۲۳	نتیجه.....
۳۳۱	ضمیمه: حقوق بشر در اسلام.....
۳۴۱	واژه نامه.....
۳۴۷	کتابنامه.....
۳۵۷	نمایه مفاهیم و اصطلاحات کلیدی.....

مقدمه ناشر

مجید خدوری (متولد موصل عراق در سال ۱۹۰۹ - فوت ۲۰۰۷)
استاد مطالعات خاورمیانه در دانشگاه جانز هاپکینز ایالات متحده آمریکا، پس از دریافت دیپلم در زادگاه خود برای ادامه تحصیل در دانشگاه آمریکایی بیروت شد. با دریافت دکترای حقوق بین الملل و علوم سیاسی در سال ۱۹۳۸ به عراق بازگشت و به مدت هشت سال در وزارت آموزش مشغول به کار گردید. در سال ۱۹۴۶ به عنوان عضو هیات عراقی در نوشتن معاهده سازمان ملل مشارکت داشت. پس از این تجربه، به عنوان استاد در دانشگاه‌های ایندیانا و شیکاگو به فعالیت پرداخت و سپس در دانشگاه جانز هاپکینز موفق به تاسیس کرسی خاورمیانه گردید. هم چنین کرسی تدریس به عنوان استاد مدعو در دانشگاه‌های کلمبیا، هاروارد، ویرجینیا و جورج تاون از دیگر فعالیت‌های زندگی علمی ایشان به شمار می آید.
خدوری در سطح جهانی از برجسته‌ترین اساتید حوزه مطالعات اسلامی، تاریخ و سیاست جدید در خاورمیانه شناخته می‌شود. ایشان بیش از ۳۵ کتاب و صدها مقاله به انگلیسی و عربی نوشته است.

مجید خدوری در کتاب پیش روی بنا به گفته خودش درصدد بررسی مفهومی - نظام مند، در برابر نگاه تاریخی - روایی عدالت در ابعاد فلسفی، کلامی، اجتماعی، سیاسی، حقوقی و اخلاقی آن (در طی فصل‌های دو تا هشت) در نزد اندیشمندان مطرح و برجسته مسلمان دوران قدیم و جدید با توجه به متون اصلی می‌باشد. در فصل آخر و مقاله ضمیمه، نویسنده با توجه به دوران معاصر، ضرورت بررسی برخی از ابعاد دیگر عدالت چون وجوه سیاسی، اجتماعی، الهی و حیانی را نیز مطرح می‌کند. خدوری با این روش به حفظ آن چه به صورت سنتی تثبیت شده، ضرورت تغییر را نیز به بحث می‌گذارد. با توجه به ماهیت موضوع و نیز بستر و زمینه آن، در ترجمه فارسی تلاش شده است با حفظ وفاداری به متن انگلیسی مطالب منتقل و نکات قابل بحث و تأمل در قالب یادداشت آورده شوند.

انتشارات دانشگاه مفید در راستای رسالتی که در زمینه تقویت و گسترش زیرساخت‌های پژوهشی در عرصه علوم انسانی با رویکرد اسلامی دارد، اقدام به انتشار این اثر پژوهشی نموده است. این اثر گرانسنگ با امید به اعتلای روز افزون این شاخه از علم و رسیدن به جایگاه درخور توجه در رشد و توسعه دانش و معرفت نظری و عملی جامعه اسلامی، به تمامی دوستان علم و دانش تقدیم می‌شود.

در پایان لازم است از تلاش مترجمان فرهیخته آقایان دکتر مصطفی یونسی و صمد ظهیری، ارزیاب محترم دکتر محمد حبیبی مجنده، مهدی خرابی که علاوه بر زحمت ویراستاری، در به ثمر رسیدن اثر حاضر نیز تلاش وافر داشتند، دکتر سید مصطفی میر محمدی مدیر سابق مرکز مطالعات حقوق تطبیقی و تمام عزیزانی که در مراحل مختلف خلق این اثر مشارکت نموده‌اند، خاضعانه سپاسگزاری می‌نماید و پذیرای نظرات اصلاحی یا تکمیلی و هم‌چنین نقد و بررسی آثار منتشره با رعایت اصول علمی می‌باشد.